

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Олександр ГОЛОВКО

» 2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ВАЛЮТНІ ОПЕРАЦІЇ

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
галузь знань: 29 – Міжнародні відносини
спеціальність: 292 – Міжнародні економічні відносини
освітня програма: Міжнародні економічні відносини
вид дисципліни: за вибором
факультет: міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2022/2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

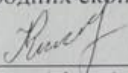
“30” серпня 2022 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Марина ШУБА, к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Протокол від “29” серпня 2022 року № 1

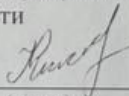
Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

_____ (підпис)

Надія КАЗАКОВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

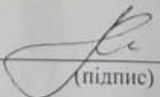

_____ (підпис)

Надія КАЗАКОВА

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “29” серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

_____ (підпис)

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Валютні операції» складена відповідно до освітньо-професійної програми

«Міжнародні економічні відносини»

підготовки бакалавра

за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни. Метою викладання навчальної дисципліни «Валютні операції» є формування системи знань у галузі валютних відносин та надбання навичок аналізу тенденцій і процесів, які відбуваються на національному та міжнародному валютному ринку.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

– формування наступних загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність продукувати нові ідеї, системно мислити, проявляти креативність, гнучкість, вміння управляти часом.

ЗК5. Здатність до усної та письмової загальної комунікації державною та іноземними мовами.

ЗК6. Здатність до використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, програмних пакетів загального і спеціального призначення.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, оброблення та оцінювання інформації, процесів та явищ з різних джерел з метою виявлення проблем, формулювання висновків (рекомендацій), вироблення рішень на основі логічних аргументів, забезпечення якості виконуваних робіт з урахуванням національних та міжнародних вимог, адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ЗК10. Здатність мотивувати та розробляти ефективну систему організації праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ЗК11. Здатність брати участь у розробці проектів, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК12. Вміння використовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

– формування наступних фахових компетентностей:

ФК7. Здатність застосовувати базові знання, аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК11. Здатність застосовувати базові знання у сфері міжнародних економічних відносин з використанням нормативно-розпорядчих документів, довідкових матеріалів.

ФК12. Знання теоретичних основ та практичних навичок оцінювання й аналізу безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами

ФК15. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

1.3. Кількість кредитів – 5.

1.4. Загальна кількість годин – 150.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Вибіркова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
7-й	7-й
Лекції	
32 год.	18 год. (з них: 4 аудиторних, 14 дистанційних)
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	-
Самостійна робота	
86 год.	132 год.
у т.ч. індивідуальні завдання	
семестрова контрольна робота - 10	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Мислити креативно та критично, мати навички таймменеджменту, критично оцінювати наслідки продукованих ідей.

ПРН3. Демонструвати навички письмової та усної комунікації державною та іноземними мовами, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН5. Демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження; виявляти, окреслювати та формалізувати проблеми; систематизувати й упорядковувати отриману інформацію; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на процеси та явища у світовому господарстві; формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою адаптації до нової ситуації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН6. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН7. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути критичним і самокритичним, розуміти детермінанти впливу на спілкування з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності та поваги до них.

ПРН8. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН9. Розробляти та реалізовувати міжнародні проекти, працювати в проектних групах, мотивувати людей і рухатися до спільної мети, діяти соціально-відповідально та свідомо.

ПРН10. Застосовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

ПРН14. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати результативність їх функціонування.

ПРН15. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм МЕВ на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН16. Розуміти та застосовувати базові знання основних нормативно-правових актів і довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН18. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків, ілюструвати і презентувати результати оцінювання, підсумовувати та розробляти рекомендації, заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

ПРН20. Володіти базовими категоріями, новітніми теоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, зокрема: міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН21. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

ПРН22. Застосовувати базові знання, аналізуючи теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

ПРН25. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя для здобування знань, з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Валюта і валютний курс.

Тема 1. Поняття валюти.

Сутність валюти. Паритет валюти. Види та класифікації валют. Резервна валюта. Кошик валют.

Тема 2. Валютний курс.

Загальна характеристика валютного курсу. Види і форми валютних курсів. Способи курсоутворення в міжнародній практиці. Фактори, що впливають на курси валют. Режими валютних курсів. Курс покупця та курс продавця. Крос-курси та їх розрахунки.

Розділ 2. Валютний ринок: сутність, структура, особливості.

Тема 3. Валютний ринок і його структура.

Поняття та призначення валютного ринку. Види валютних ринків. Види операцій на валютних ринках. Котирування валют. Валютна позиція валютного оператора та принципи її регулювання. Поняття валютного ризику, який супроводжує валютні операції. Класифікація валютних ризиків. Загальні підходи до управління валютними ризиками. Міжбанківський валютний ринок та валютна біржа. Ринок FOREX. Технічний та фундаментальний аналіз на ринку FOREX.

Розділ 3. Валютні операції.

Тема 4. Валютні операції з негайною поставкою.

Конверсійні операції на валютному ринку. Види та цілі конверсійних операцій. Валютні угоди тод, том та спот. Курс спот та фактори, що впливають на його величину. Практика укладання угод на ринку поточних конверсійних операцій.

Тема 5. Термінові валютні операції.

Валютні операції на строковому ринку. Сутність, цілі і види форвардних контрактів. Форвардний курс, принципи його формування, особливості та фактори, що впливають на його

динаміку. Операції з валютними ф'ючерсами. Особливості функціонування ф'ючерсного ринку. Відмінності ф'ючерсів від форвардів. Операції із опціонами на валюту. Види валютних опціонів.

Тема 6. Валютні операції своп.

Валютні свопи та практика укладання угод своп. Види валютних свопів. Цілі використання валютних свопів. Процентні свопи, їх види та характеристика.

Розділ 4. Валютний ринок України.

Тема 7. Порядок проведення операцій з готівковою і безготівковою іноземною валютою.

Порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України. Порядок провезення валютних цінностей через кордон України. Порядок та умови торгівлі іноземною валютою на міжбанківському валютному ринку України та на міжнародних валютних ринках. Характеристика банківських рахунків в іноземній валюті. Особливості відкриття і ведення поточних рахунків в іноземній валюті.

Тема 8. Учасники валютного ринку в Україні.

Національний банк України, уповноваженні комерційні банки та фінансові установи, резиденти та нерезиденти. Вимоги, що висуваються до учасників валютного ринку України.

Тема 9. Класифікація валютних операцій, що здійснюються в Україні.

Структура валютного ринку України. Особливості організації валютних ринків в Україні. Поняття «валютні цінності, національна та іноземна валюта, розрахункові документи та монетарні метали» згідно валютного законодавства України. Конверсійні операції та кореспондентські відносини з іноземними банками.

Тема 10. Регулювання валютних операцій.

Поняття державного валютного регулювання і його значення. Національні органи валютного регулювання. Види валютного регулювання (пряме і непряме). Методи валютного регулювання в Україні. Валютні обмеження і практика їх застосування в Україні і в світі.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма (дистанційна)						
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Розділ 1. Валюта і валютний курс.													
Тема 1.	11	4	4			3	10	2					8
Тема 2.	15	6	6			3	13	3					10
Разом за розділом 1	26	10	10			6	23	5					18
Розділ 2. Валютний ринок: сутність, структура, особливості.													
Тема 3.	17	6	6			5	15	3					12
Разом за розділом 2	17	6	6			5	15	3					12
Розділ 3. Валютні операції													
Тема 4.	15	4	4			7	14	2					12
Тема 5.	15	4	4			7	14	2					12
Тема 6.	15	4	4			7	14	2					12
Разом за розділом 3	45	12	12			21	42	6					36
Розділ 4. Валютний ринок України.													
Тема 7.	14					14	16						16
Тема 8.	12	2	2			8	14	2					12
Тема 9.	12	2	2			8	14	2					12
Тема 10.	14					14	16						16
Разом за розділом 4	52	4	4			44	60	4					56
Індивідуальне науково-дослідне завдання	10					10	10						10

–семестрова контрольна робота												
Усього годин	150	32	32			86	150	18				132

4. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Поняття валюти. Розглянути класифікацію валюти за статусом, відношенням до валютних запасів країни, за режимом використання, за принципом побудови	4	
2	Тема 2. Валютний курс. Дослідити способи курсоутворення в міжнародній практиці. Охарактеризувати фактори, що впливають на курси валют.	6	
3	Тема 3. Валютний ринок і його структура. Вирішити завдання по розрахунку кросс-курсів. Проаналізувати загальні підходи до управління валютними ризиками.	6	
4	Тема 4. Валютні операції з негайною поставкою. Проаналізувати практику укладання угод на ринку поточних конверсійних операцій.	4	
5	Тема 5. Термінові валютні операції. Визначити та проаналізувати відмінності ф'ючерсів від форвардів.	4	
6	Тема 6. Валютні операції своп. Розглянути та систематизувати цілі використання валютних свопів.	4	
7	Тема 7. Порядок проведення операцій з готівковою і безготівковою іноземною валютою.	0	
8	Тема 8. Учасники валютного ринку в Україні. Проаналізувати вимоги, що висуваються до учасників валютного ринку України.	2	
9	Тема 9. Класифікація валютних операцій, що здійснюються в Україні. Визначити особливості організації валютних ринків в Україні.	2	
10	Тема 10. Регулювання валютних операцій.	0	
	Разом	32	

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Поняття валюти. З метою підготовки до практичного заняття та екзамену опрацювати лекційний матеріал та додаткову літературу за темою.	3	8
2	Тема 2. Валютний курс. Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю.	3	10
3	Тема 3. Валютний ринок і його структура. Опрацювання лекційного матеріалу, додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю.	5	12
4	Тема 4. Валютні операції з негайною поставкою. Опрацювання лекційного матеріалу, додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю.	7	12

5	Тема 5. Термінові валютні операції. Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю.	7	12
6	Тема 6. Валютні операції своп. З метою підготовки до практичного заняття та екзамену опрацювати лекційний матеріал та додаткову літературу за темою.	7	12
7	Тема 7. Порядок проведення операцій з готівковою і безготівковою іноземною валютою. Розглянути та проаналізувати порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України; порядок провезення валютних цінностей через кордон України; порядок та умови торгівлі іноземною валютою на міжбанківському валютному ринку України та на міжнародних валютних ринках. Охарактеризувати банківські рахунки в іноземній валюті. Дослідити особливості відкриття і ведення поточних рахунків в іноземній валюті. Опрацювати додаткову рекомендовану літературу за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю.	14	16
8	Тема 8. Учасники валютного ринку в Україні. З метою підготовки до практичного заняття та екзамену опрацювати лекційний матеріал та додаткову літературу за темою.	8	12
9	Тема 9. Класифікація валютних операцій, що здійснюються в Україні. Опрацювання лекційного матеріалу, додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю.	8	12
10	Тема 10. Регулювання валютних операцій. Ознайомитися з законодавчою базою щодо регулювання валютних операцій в Україні. Розглянути та охарактеризувати види валютного регулювання (пряме і непряме); методи валютного регулювання в Україні. Ознайомитися з літературою щодо валютних обмежень і практики їх застосування в Україні і в світі.	14	16
11	Підготовка семестрової контрольної роботи - індивідуального науково-дослідного завдання	10	10
	Разом	86	132

6. Індивідуальні завдання

Семестрова контрольна робота з дисципліни «Валютні операції» є індивідуальним комплексним завданням. Вона складається з двох частин: теоретичної та практичної. У ході виконання теоретичної частини контрольної роботи передбачається самостійна робота студентів стосовно підбору необхідної інформації з різноманітних джерел. Студент повинен стисло викласти зміст теми. Виконання практичної частини контрольної роботи має сприяти більш глибокому та детальному вивченню питань, які пов'язані з розрахунками фінансових показників та коефіцієнтів, аналізом отриманих результатів.

Роботу має бути виконано із застосуванням комп'ютерної техніки, а підсумок подано на паперовому носії інформації (аркуш формату А4 – інтервал – 1,5, шрифт – Times New Roman 14). У роботі обов'язково повинні міститися посилання на використану літературу, чинне законодавство України, наприкінці контрольної роботи необхідно привести перелік використаної літератури. Максимальна кількість балів за виконання контрольної роботи – 20 балів.

Кожне індивідуальне науково-дослідне завдання - контрольна робота повинне містити: титульну сторінку, зміст, розділи згідно зі змістом, список використаних джерел. Загальний обсяг контрольної роботи – до 15 сторінок.

Детальні вимоги до змісту індивідуальних завдань, критерії оцінювання та оформлення контрольної роботи наведені в НМКД «Валютні операції» та на платформі Moodle в

дистанційному курсі «Валютні операції», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=2195>.

7. Методи навчання

При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи: словесні (бесіда, пояснення, розповідь, диспут); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (вправи, відповіді на тести, задачі) тощо.

7. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Валютні операції» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів студентів, у формі тестування, виконання індивідуальної семестрової контрольної роботи тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) враховуються при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки з дисципліни.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять. Сума балів, які студент денної форми навчання та заочної (дистанційної) форми навчання може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: тестові завдання; поточні контрольні роботи; виконання творчих завдань.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену у терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обов'язку навчального матеріалу, визначеному цією програмою дисципліни «Валютні операції». Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40 (для студентів денної форми навчання та заочної (дистанційної) форми навчання).

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума поточних оцінок та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів поточного і підсумкового семестрового контролю складає 100.

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти екзамен в тестовій формі (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Валютні операції», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=2195>.

9. Схема нарахування балів та критерії оцінювання навчальних досягнень

Структура та складові підсумкових оцінок з дисципліни (денна форма навчання)

Поточний контроль – 60 балів, з них активна робота та виступи на семінарських заняттях – 25 балів, виконання тестових завдань (поточне тестування) та поточної контрольної роботи – 15 балів, виконання індивідуальної семестрової контрольної роботи – 20 балів.

Максимальні значення оцінювання діяльності студента при вивченні навчальної дисципліни
(денна форма навчання)

Екзамен (7 семестр)

Поточний контроль та самостійна робота										Разом	Підсумковий семестровий контроль (екзамен)	Сума
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Розділ 4				Семестрова контрольна робота					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
40 балів										60 балів	40 балів	100 балів
												20

T1, T2 ... T10 – теми занять

Студент допускається до підсумкового семестрового контролю, якщо він виконав семестрову контрольну роботу.

Структура та складові підсумкових оцінок з дисципліни (заочна (дистанційна) форма навчання)

Поточний контроль – 60 балів, з них: написання реферату – 20 балів, виконання тестових завдань (поточне тестування) – 20 балів, виконання індивідуальної семестрової контрольної роботи – 20 балів.

Максимальні значення оцінювання діяльності студента при вивченні навчальної дисципліни (заочна форма навчання)

Екзамен (7 семестр)

Поточний контроль та самостійна робота			Разом	Підсумковий семестровий контроль (екзамен)	Сума
Реферат	Тест	Семестрова контрольна робота			
20	20	20	60 балів	40 балів	100 балів

T1, T2 ... T10 – теми занять

Студент допускається до підсумкового семестрового контролю, якщо він виконав семестрову контрольну роботу.

Екзаменаційний білет складається з двох питань та тестових завдань або лише з тестових завдань (за згодою викладача та студента).

Критерії оцінювання відповідей під час проведення підсумкового семестрового контролю:

7 семестр (екзамен)	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Час виконання – 60-80 хвилин	
Теоретичні питання – 20 балів (2 x 10 балів)	
Тести – 20 балів (10 тестових завдань x 2)	
<i>або</i>	
Тести – 40 балів (20 тестових завдань x 2)	

У разі використання заборонених джерел студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує нульову оцінку (0).

Бали за відповіді на теоретичні питання викладач виставляє після усної співбесіди.

Критерії оцінювання теоретичних питань екзаменаційної роботи:

8-10 балів студент одержує, якщо:

- відповідь правильна, повна, послідовна, логічна; студент впевнено володіє теоретичним та фактичним матеріалом з усього курсу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, чітко орієнтується в матеріалі, аналізує причинно-наслідкові зв'язки, вміє виявити тенденції, визначити перспективи;

- студент має навички користування фактичним матеріалом і вміло застосовує його при відповідях;

- відповідь на теоретичні запитання дає з використанням відповідної термінології, допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки з фактичного матеріалу.

5-7 балів студент одержує, якщо:

- відповідь правильна, послідовна, логічна, але студент допускає у викладі окремі незначні пропуски теоретичного фактичного матеріалу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, орієнтується в матеріалі;

- студент має навички користування фактичним матеріалом.

3-4 бали студент одержує, якщо:

- студент володіє більшою частиною теоретичного фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не досить впевнено орієнтується у нормативній базі, теоретичних засадах, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки.

1-2 бали студент одержує, якщо:

- студент виявляє незнання більшої частини теоретичного та фактичного матеріалу;
- відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань;
- допускає грубі помилки.

0 балів – відповідь відсутня або не відповідає змісту завдання.

За результатами поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно. Набрана студентом кількість балів служить основою для оцінки за національною шкалою.

Заохочувальні бали – підготовка до видання наукової статті за тематикою дисципліни «Валютні операції» – 10 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90-100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. Рекомендоване методичне забезпечення

Основна література

1. Про валюту і валютні операції: Закон України // Відомості Верховної Ради, 2018, № 30, ст. 239 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
2. Про банки і банківську діяльність: Закон України // Відомості Верховної Ради. 2001. № 5-6. ст. 30. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
3. Про Національний банк України : Закон України // Відомості Верховної Ради. – 1999. – № 29. – ст. 238.
4. Бондарчук М.К., Алексєєв І.В., Кльоба Л.Г. Банківська система: навчальний посібник. Львів: Ліга-Прес, 2017. 246 с.
5. Гроші та кредит : навч. посібник / І. В. Алексєєв, М. К. Бондарчук. -Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 216 с.
6. Ковальчук К. Ф. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції : навч. Посібник / К. Ф. Ковальчук. К.: Центр учбової літератури, 2013. 150 с.
7. Міжнародні економічні відносини: підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 602 с.
8. Міжнародні розрахунки і валютні операції : навчальний посібник / Зянько В. В., Спіфанова І. Ю., Мельничук Д. П. Вінниця : ВНТУ, 2021. 106 с.
9. Міжнародні розрахунки та валютні операції : навч. посіб. / О. І. Береславська. - Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 368 с
10. Рогач О. І. Світові фінанси: сучасні тенденції та перспективи розвитку : монографія / О. І. Рогач, О. В. Сніжко, З. О. Луцишин, І. І. Пузанов, В. І. Мазуренко; ред.: О. І. Рогач; Київ: нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2013. 351 с.
11. Трансформація міжнародних економічних відносин в епоху глобалізації : колективна монографія / кол. авт. ; за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 316 с.

12. Філіпенко А.С. Міжнародні валютно-кредитні відносини : підручник / за ред. А.С. Філіпенка. – К. : Либідь, 2011. 268 с.

13. Фінанси, гроші та кредит : навч. посібник / Н. О. Шпак, Н. Б. Ярошевич, О. Я. Побурко. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 416 с.

Допоміжна література

1. Бодрова Н.Е. Валютний ринок України: стан, проблеми й перспективи [Текст] / Н.Е. Бодрова // Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка. 2012. №1. С. 102-114.

2. Міжнародні розрахунки і валютні операції : навч. посіб. / Н. М. Чиж, Т. В. Божидарнік. - Луцьк : РВВ ЛНТУ, 2010. 435 с.

3. Петрашко Л. П. Валютні ринки та валютні операції [Електронний ресурс]/ –Режим доступу : <https://studentbooks.com.ua/content/view/883/54/1/1/>.

4. Шевчик О. С. Валютні операції, як об'єкт валютного контролю / О. С. Шевчик // Форум права. – 2012. – № 2. – С. 763–768 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2012-2/12socovc.pdf>

5. Rybakova, T. (2020). The instruments of currency regulation of foreign economic activity. *University Economic Bulletin*, (47), 127-135. <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2020-47-127-135>

6. Efremenko, I. N., Panasenkova, T. V., Artemenko, D. A., & Larionov, V. A. (2018). The role of crypto-currencies in the development of the global currency system. *European Research Studies Journal*, 21(Special issue 1), 117-124.

7. Franco Passacantando, “Could a Digital Currency Strengthen the Euro?” *SEP Luiss Policy Briefs*, No. 9/2021 (5 May 2021), <https://sep.luiss.it/brief/2021/05/05/f-passacantando-could-digital-currency-strengthen-euro>.

8. Zeltser, R., & Stoliar M. (2020). Improvement of currency legislation and liberalization of the currency market in Ukraine. *Ways to Improve Construction Efficiency*, (44), 80–88. <https://doi.org/10.32347/2707-501x.2020.44.80-88>

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Електронне наукове фахове видання - міжнародний науково-практичний журнал „Фінансовий простір“ [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <https://ofp.cibs.ubs.edu.ua/>

2. Журнал "Вісник Національного банку України" [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <https://journal.bank.gov.ua/>

3. Національний банк України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/>

4. Офіційний сайт Державної служби статистики України: [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України: [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/>

6. Митний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.02.2019 № 203 „Деякі питання транскордонного переміщення фізичними особами валютних цінностей” URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/203-2019-%D0%BF>

8. Постанова Правління Національного банку України від 02.01.2019 № 1 "Про затвердження Положення про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України" URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001500-19?lang=uk>

9. Постанова Правління Національного банку України від 02.01.2019 № 2 "Про затвердження Положення про здійснення операцій із валютними цінностями" URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002500-19?lang=en>

10. Постанова Правління Національного банку України від 02.01.2019 № 3 „Про затвердження Положення про транскордонне переміщення валютних цінностей” URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003500-19>

11. Постанова Правління Національного банку України від 02.01.2019 № 5 „Про затвердження Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті” (зі змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005500-19>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непереборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора або за змішаною формою навчання (дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття; дистанційно на платформі Moodle (<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=2195>)) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи; аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться до 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів) або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборonoю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Валютні операції», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=2195>